

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Sandrien de Klerk

Telefoonnummer
+5999 4619081

Datum
26 november 2014
Ons kenmerk
Cft 201400214

E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Pagina
1/4

Bijlagen
-

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies op de derde uitvoeringsrapportage 2014

Geachte heer Jardim,

Conform artikel 18 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) heeft het Cft op 14 november van u de uitvoeringsrapportage (UR) over het derde kwartaal 2014 ontvangen. In deze brief geeft het Cft een reactie op de ontvangen uitvoeringsrapportage.

Oordeel

Tot en met het derde kwartaal is het voordelig saldo op de gewone dienst ANG 43,5 miljoen (totale lasten: 1.113,8 min de totale baten: 1.157.3), maar dit is ANG 20,6 miljoen lager dan door het ministerie van Financiën tot en met het derde kwartaal werd verwacht. Dit wordt veroorzaakt door tegenvallende belastingontvangsten die inmiddels verwerkt zijn in de 2^e BW 2015. De gewone dienst zal volgens uw eindejaarsprognose nog steeds in evenwicht zijn na een dotatie aan de algemene reserve van ANG 40,5 miljoen ter compensatie van tekorten uit voorgaande jaren.

Gelet op de prognoses zoals gepresenteerd in de UR lijkt de uitvoering 2014 op schema te liggen, maar dit is niet zonder meer het beeld voor de komende jaren. De sociale fondsen beheerd door de SVB laten tekorten zien, die momenteel nog kunnen worden opgevangen door het vermogen dat in het schommelfonds zit. Echter, het schommelfonds zal volgens de laatst ontvangen informatie zonder maatregelen uiterlijk begin 2016 zijn uitgeput. Er zullen additionele maatregelen genomen moeten worden om het meerjarig beeld in evenwicht te houden.

Het totaal aan beschikbare liquide middelen bedraagt tot en met de verslagperiode ANG 283,8 miljoen en daarmee is de liquiditeitspositie met een *current ratio* van 2,6 relatief gezond te noemen, al vormt de afronding van de vereffening wel een bedreiging voor de liquiditeitspositie.

Toelichting

Gewone dienst

Tot en met het derde kwartaal is het voordelig saldo ANG 43,5 miljoen. Dit is ANG 20,6 miljoen lager dan het eerder geraamde overschot na drie kwartalen van ruim ANG 65 mln, vooral veroorzaakt door tegenvallende belastingopbrengsten. Deze tegenvallers zijn grotendeels verwerkt in de 2^e begrotingswijziging 2014.

In de UR wordt aangegeven dat er ANG 40,5 miljoen aan het einde van het jaar zal worden toegevoegd aan de Algemene Reserve voor de compensatie van tekorten uit voorgaande jaren, waarna de gewone dienst voor 2014 op nul zal sluiten.

De personeelslasten vallen mee ten opzichte van de raming. Er is een dalende trend zichtbaar bij de personeelsformatie. In december 2013 bedroeg het aantal medewerkers op de ministeries nog 3.555, in september 2014 zijn dit er nog 3.494.

Zoals gememoreerd blijven de belastingontvangsten achter bij de raming. Dit wordt volgens het ministerie van Financiën met name veroorzaakt door achterblijvende ontvangsten voor de omzetbelasting, de winstbelasting en de grondbelasting. Voorts wordt aangegeven dat er hard gewerkt wordt aan de actualisering en completering van de gegevensbestanden, en aan het wegwerken van achterstanden bij heffing en inning. Om te voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan worden direct na het verstrijken van de betaaldata van aanslagen, aanmaningen opgelegd gevolgd door dwanginvordering. Bij de grootste 100 debiteuren vinden daarnaast specifieke acties plaats. Op basis van deze inzet verwacht Curaçao een betere performance in het vierde kwartaal dat ook zal doorwerken in 2015 en verder. Het Cft heeft de ontvangsten van de maand september bekeken en vergeleken met de maandraming in de eigen gehanteerde monitor. Hieruit blijkt dat de gerealiseerde inkomsten voor deze maand inderdaad hoger zijn dan de maandraming voor september en tevens hoger dan de voorgaande maand. Inmiddels heeft het Cft ook voorlopige cijfers over oktober ontvangen en deze lijken inderdaad een nieuwe trend te bevestigen. Echter, dit is slechts het resultaat van twee maanden. Curaçao heeft de raming voor 2014 overigens in de concept tweede begrotingswijziging al neerwaarts bijgesteld met ANG 79,7 miljoen. Dit bedrag is conform wat opgenomen is in de reactie van de minister van Financiën van 7 november jl. op de reactie van het Cft op de tweede uitvoeringsrapportage (kenmerk 2014/45783) waarin de tegenvallende belastingontvangsten reeds werden genoemd. De komende maanden zal moeten blijken of er daadwerkelijk een inhaalslag zal plaatsvinden en of de aangepaste raming voor 2014 en daarnaast de meerjarige ramingen zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2015 realistisch zijn. De raming voor 2015 is immers wel ruim ANG 50 miljoen hoger dan de aangepaste raming voor 2014 en dit is inclusief een geplande lastenverlaging van ANG 30 miljoen. De prognoses van de maanden oktober, november en december

zoals opgenomen in bijlage 1 fluctueren overigens nogal (okt: ANG 75,4 miljoen, nov: ANG 169,2 miljoen, dec: ANG 134,9 miljoen). Het Cft hoort graag van u in het eerstvolgende overleg de onderliggende verklaringen voor deze prognoses.

De prognose voor de dividendontvangsten is in de derde UR aangepast naar ANG 25 miljoen conform besluitvorming in de Raad van Ministers (Curoil ANG 14 miljoen, CBCS ANG 1,7 miljoen, CAH in totaal ANG 6,8 miljoen, Core ANG 1,5 miljoen en DC-ANSP ANG 1 miljoen). Graag ontvangt het Cft cijfers waaruit blijkt dat deze aangepaste raming realistisch is.

Kapitaaldienst

In de UR is een overzicht opgenomen van de investeringen die Curaçao tot dusver in dit jaar heeft gerealiseerd. Daaruit blijkt dat tot en met het derde kwartaal ruim ANG 115 miljoen is gerealiseerd. Verreweg het grootste deel van de gerealiseerde investeringen is een investering van ANG 90 miljoen in de bouw van het nieuwe ziekenhuis. Ondertussen heeft u een aanvraag ingediend om een lening af te sluiten van ANG 80 miljoen, exclusief het ziekenhuis. Blijkbaar bent u voornemens in het laatste kwartaal nog voor ten minste ANG 55mln aan (al dan niet reeds verplichte) investeringen te betalen.

Uit het overzicht in de UR is voor het Cft niet eenduidig op te maken in hoeverre de investeringen zijn gerealiseerd waarvoor in 2013 de lening van ANG 60 miljoen is aangetrokken. Uit de conceptjaarrekening 2013 heeft het Cft op kunnen maken dat, los van het ziekenhuis, ruim ANG 100 miljoen is geïnvesteerd. Uit uw reactie op de 2^e UR bleken investeringen van ongeveer ANG 85 miljoen exclusief het ziekenhuis. Het Cft heeft inmiddels via ambtelijk Financiën vernomen dat de investeringen waarvoor de lening in 2013 is aangetrokken volledig zijn uitgevoerd en dus onderdeel hiervan zijn. Conform de Rft dient Curaçao hierover te rapporteren zodat het Cft kan monitoren welke uitgaven worden gedaan met de aangetrokken lening en dus kan controleren of de investeringen waarvoor is geleend inderdaad zijn gerealiseerd. In de afspraken die onlangs met u zijn gemaakt over het aangaan van leningen is bevestigd dat als er een bestemmingswijziging optreedt waardoor gelden aangewend worden voor andere projecten dan waarvoor geleend is, het Cft opnieuw toetst.

Gegeven het (cijfermatig) belang van de kapitaaldienst, vraagt het Cft u om binnen twee weken een eenduidig en volledig inzicht te geven in de projecten die in 2013 zijn gefinancierd.

Financieel beheer

In de derde UR is conform afspraak een paragraaf opgenomen over het financieel beheer, specifiek over de vijf gezamenlijk gekozen prioriteiten. Het betreffen indicatoren die gaan over informatie over overheidsvennootschappen (indicator 9), tax compliance (indicator 15), de salarisadministratie (indicator 18), interne financiële procedures (indicator 20), en informatie over zorg- en onderwijscijfers (indicator 23). Ten aanzien van de onderwerpen tax compliance en zorgcijfers is er naar de mening van het Cft voldoende toelichting verstrekt, de andere onderwerpen zijn echter onvoldoende toegelicht. Met name ten aanzien van de overheidsvennootschappen, de interne financiële procedures, de salarisadministratie en informatie over onderwijscijfers

dient er concreter gemaakt te worden wat de doelstellingen zijn, en hoe dit uitgewerkt gaat worden. Het Cft heeft in een overleg met het ministerie van Financiën besproken hoe verdere concretisering moet plaatsvinden en heeft daarbij een voorbeeld ten aanzien van de VBTB-structuur uitgewerkt. Daarmee heeft het Cft voldoende handvatten gegeven om de volgende slag te maken. Het is nu aan Curaçao deze volgende slag te maken. Het Cft verwacht dan ook dat in de volgende UR deze indicatoren concreter zijn uitgewerkt en dat zichtbaar is gemaakt wat de voortgang is.

Tot slot

De begrotingsuitvoering 2014 lijkt voorsnog, ondanks de tegenvaller bij de belastingontvangsten, met een sluitend beeld te gaan eindigen (inclusief een dotatie aan de algemene reserve voor de compensatie van tekorten uit voorgaande jaren). Curaçao geeft aan meerdere maatregelen op het gebied van de belastingontvangsten in werking te hebben gesteld die het laatste kwartaal tot extra ontvangsten moeten leiden en ook zullen doorwerken in 2015 en verder. Graag ontvangt het Cft onderbouwing voor de opgenomen prognoses voor de komende drie maanden.

Het Cft heeft in het artikel 11 advies op de ontwerpbegroting 2015 aangegeven de belastingramingen aan de hoge kant te vinden maar de realisatiecijfers van de laatste maanden van 2014 nauwlettend te blijven monitoren. Mocht deze trend van extra ontvangsten door complianceverhogende maatregelen zich niet in voldoende mate voortzetten, dan zal het Cft in het artikel 12 advies op de begroting 2015 alsnog aanvullend adviseren om de meerjarige belastingramingen hierop aan te passen.

Ook ontvangt het Cft graag dividendbesluiten (of andere nadere onderbouwing) waaruit blijkt dat de hogere dividendontvangsten zoals opgenomen realistisch zijn. Daarnaast zal het Cft in nauw overleg blijven met Curaçao over de verontrustende realisaties en prognoses van de sociale fondsen. De tekortcijfers zullen op korte termijn reeds leiden tot een volledige uitputting van het schommelfonds, waardoor additionele maatregelen onvermijdelijk zijn.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën